

(décès), lorsque ces héritiers légaux sont des parents éloignés avec lesquels le preneur n'a parfois plus de contact et que ce dernier a rédigé un testament en faveur d'une personne n'ayant pas cette qualité (compagnon ou compagne de vie, p. ex.).

L'article 110/1 de la LCAT entend faire en sorte que, dorénavant, un tel héritier testamentaire, qui fait partie de la succession du preneur sans être un héritier légal, puisse également jouir de la prestation d'assurance vie, conformément à l'intention présumée du défunt. Il réserve toutefois la possibilité de preuve ou de clause contraire.

La loi du 13 janvier 2012 est entrée en vigueur le 5 mars 2012. Elle s'applique à tout contrat d'assurance vie conclu à partir de cette date. S'agissant des contrats en cours, le preneur a jusqu'au 5 mars 2014 pour déclarer explicitement, à l'initiative de l'assureur, qu'il renonce à l'application de l'article 110/1, par le biais d'un avenant à la police, signé par lui et par l'assureur. Il appartient donc aux assureurs de prendre contact avec leurs clients concernés afin de les inviter à se prononcer à ce sujet.

J.-M.B.

8. ECONOMISCH STRAFRECHT/DROIT PÉNAL ÉCONOMIQUE

*Dirk Libotte*¹³

Rechtspraak/Jurisprudence

Corr. Brussel 27 maart 2012

VOORAFGAANDE TITEL SV.

Lasthebber *ad hoc* – Strafrechtelijke aansprakelijkheid rechtspersoon – Faillissement van de rechtspersoon

TITRE PRÉLIMINAIRE C.I.CR.

Mandataire *ad hoc* – Responsabilité pénale de la personne morale – Faillite de la personne morale

Artikel 2bis van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering bepaalt dat ingeval de strafvordering wordt ingesteld tegen een rechtspersoon en tegen degene die bevoegd is om de rechtspersoon te vertegenwoordigen, wegens dezelfde of samenhangende feiten, de rechtbank een lasthebber *ad hoc* aanwijst om de rechtspersoon in de strafprocedure te vertegenwoordigen. Deze maatregel werd ingegeven door de bekommernis om belangenconflicten te vermijden in hoofde van de natuurlijke persoon bevoegd om de rechtspersoon te vertegenwoordigen.

¹³ Advocaat te Brussel.

In toepassing van deze bepaling stelde de correctionele rechtbank van Brussel bij vonnis van 12 januari 2012 een lasthebber *ad hoc* aan voor een rechtspersoon waarvan ook de zaakvoerder werd vervolgd wegens dezelfde feiten. Enkele weken later werd de rechtspersoon evenwel failliet verklaard, en werd door de rechtbank van koophandel een curator aangesteld. De vraag stelde zich vervolgens of de belangen van de rechtspersoon verder door de curator dan wel door de lasthebber *ad hoc* dienden te worden behartigd. In een tussenvonnis van 27 maart 2012 oordeelde de rechtbank dat de rechtspersoon verder diende te worden vertegenwoordigd door de lasthebber *ad hoc*. De rechtbank steunde zich daarbij op de overweging dat, eens een lasthebber *ad hoc* is aangesteld, diens mandaat voortduurt tot op het ogenblik dat een definitieve beslissing is gewezen over de strafprocedure ten aanzien van de rechtspersoon, zelfs indien de rechtspersoon in de loop van de procedure failliet wordt verklaard. Daarnaast merkt de rechtbank op dat de curator optreedt voor de schuldeisers en niet voor de gefailleerde vennootschap zodat hij, indien hij de strafrechtelijke verdediging van de vennootschap zou moeten waarnemen, mogelijk zou kunnen geconfronteerd worden met tegenstrijdige belangen. Uit dit alles leidt de rechtbank af dat de curator "niet dezelfde waarborgen als de lasthebber *ad hoc*" biedt bij de uitoefening van de rechten van verdediging van de vennootschap.

9. MEDEDINGINGSRECHT EN GEREGULEERDE SECTOREN/DROIT DE LA CONCURRENCE ET SECTEURS RÉGULÉS

*Nathan Cambien*¹⁴

Rechtspraak/Jurisprudence

Raad voor de Mededinging 31 januari 2012

Belgacom NV van publiek recht / Wireless Technologies BVBA

Beslissing: 2012-C/C-03

Zaak: MEDE-C/C-11/0010

MEDEDINGING

Belgisch mededingingsrecht – Concentraties – Voorwaarden en verplichtingen

CONCURRENCE

Droit belge de la concurrence – Concentrations – Conditions et charges

Op 23 december 2011 verklaarde de Raad voor de Mededinging de overname door Belgacom van Wireless Technologies – de onderneming die in België onder de merknaam 'The Phone House' ('TPH') telecomwinkels uitbaat – toelaatbaar onder voorwaarden. Een van die voor-

¹⁴ Advocaat Eubelius Brussel; medewerker K.U.Leuven.

waarden was dat Belgacom bepaalde TPH-verkooppunten moest afstoten en een Belgacom Center moest omzetten in een TPH-verkooppunt. Op 2 januari 2012 meldde Belgacom dat een van de af te stoten TPH-verkooppunten eind 2011 door Wireless Technologies werd gesloten en dus niet langer kon worden afgestoten. Belgacom stelde daarom voor om twee alternatieve TPH-verkooppunten af te stoten en tegelijkertijd af te zien van de omzetting van het Belgacom Center in een TPH-verkooppunt. De voorgestelde alternatieven werden door de Raad geaccepteerd nu zij gelijkwaardig zijn aan de oorspronkelijk vastgestelde voorwaarden en een weigering ervan disproportioneel zou zijn.

Hof van Justitie van de Europese Unie 14 februari 2012

Toshiba Corporation e.a. / Úrad pro ochranu hospodárské souteze

Zaak: C-17/10

MEDEDINGING

Europees mededingingsrecht – Horizontale overeenkomsten – Oplegging van geldboeten door Commissie en nationale mededingingsautoriteit – Gevolgen van toetreding lidstaat tot EU

CONCURRENCE

Droit européen de la concurrence – Accord horizontaux – Infliction des amendes par la Commission et par l'autorité nationale de concurrence – Conséquences de l'adhésion d'un Etat membre à l'Union

De Europese Commissie en de Tsjechische mededingingsautoriteit hadden beiden een onderzoek gevoerd naar een internationaal kartel betreffende gasgeïsoleerd schakelmateriaal dat van kracht was tussen 1988 en 2004. In beide gevallen werd een boete opgelegd. De Commissiebeslissing betrof de effecten van het kartel op het grondgebied van de EER, zoals gedefinieerd vóór de toetreding van nieuwe lidstaten in 2004. De beslissing van de Tsjechische mededingingsautoriteit betrof enkel de effecten op het Tsjechische grondgebied en enkel voor de periode tot 3 maart 2004, dus vóór de toetreding van Tsjechië tot de EU op 1 mei 2004.

Het Hof van Justitie oordeelt om te beginnen dat artikel 101 VWEU en verordening 1/2003 niet van toepassing zijn op mededingingsbeperkende gevolgen op het grondgebied van een op 1 mei 2004 toetreden lidstaat gedurende een periode vóór de datum van toetreding. Dit geldt zelfs indien de procedure ná 1 mei 2004 werd ingeleid. Vervolgens stelt het Hof dat de inleiding van een zaak door de Commissie niet voor gevolg heeft dat nationale mededingingsautoriteiten blijvend en definitief hun bevoegdheid tot toepassing van de nationale mededingingsregels wordt ontnomen. Zij blijven bevoegd om deze regels toe te passen op de gevolgen van een kartel die plaatshadden vóór de toetreding van de betreffende

lidstaat tot de EU. Ten slotte stelt het Hof dat het *ne bis in idem*-beginsel niet geschonden werd aangezien de boetes opgelegd door de Commissie en door de Tsjechische mededingingsautoriteit op verschillende feiten zien, namelijk op de gevolgen van het kartel in respectievelijk het (voormalig) grondgebied van de EER en het Tsjechische grondgebied.

Gerecht van de Europese Unie 2 februari 2012

El du Pont de Nemours and Company e.a. / Europese Commissie en Dow Chemical Company / Europese Commissie
Zaken: T-76/08 en T-77/08

MEDEDINGING

Europees mededingingsrecht – Horizontale overeenkomsten – Gemeenschappelijke onderneming – Toerekenbaarheid onrechtmatige gedraging

CONCURRENCE

Droit européen de la concurrence – Accords horizontaux – Entreprise commune – Imputabilité du comportement infractionnel

Deze twee parallelle zaken betreffen een internationaal kartel op de markt van chloropreenrubber, een synthetische rubbersoort. DDE, een gemeenschappelijke dochteronderneming van Dow Chemical en DuPont, twee multinationale chemische bedrijven, had aan dit kartel deelgenomen. De Commissie oordeelde dat Dow Chemical en DuPont beiden aansprakelijk waren voor het mededingingsbeperkend gedrag van hun gemeenschappelijke dochteronderneming.

Het Gerecht bevestigt de Commissie's beoordeling en stelt dat er voldoende economische, juridische en organisatorische banden zijn tussen DDE en elk van haar moedervennootschappen om hen als een economische eenheid te beschouwen. Het feit dat DDE als een 'volwaardige gemeenschappelijke onderneming' kan worden aangemerkt voor doeleinden van de concentratiecontrole staat hieraan niet in de weg. Doorslaggevend is namelijk dat beide moedervennootschappen, via hun aanwezigheid in een speciaal daartoe opgericht toezichtsorgaan, belangrijke strategische beslissingen van DDE kunnen blokkeren en zodoende een (negatieve) beslissende invloed kunnen uitoefenen op deze laatste.

Gerecht van de Europese Unie 2 maart 2012

Koninkrijk der Nederlanden en ING Groep NV / Europese Commissie

Zaken: T-29/10 en T-30/10

MEDEDINGING

Europees mededingingsrecht – Steunmaatregelen van staten – Wijziging terugbetalingsvoorwaarden in loop van administratieve procedure – Criterium van particuliere investeerder